

2101-28 від 22.03.2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма «Прикладна економіка» – це відкрита магістерська програма з економіки. Вступ на освітню програму «Прикладна економіка» для здобуття ступеня магістра передбачає наявність у абітурієнта диплома бакалавра або магістра з будь-якої спеціальності.

Магістр за фахом «Прикладна економіка» готується для соціально-економічної, організаційно-управлінської, аналітичної, науково-дослідної і викладацької діяльності. Підготовка за даною спеціальністю забезпечує створення фахівця, спроможного використовувати економіко-математичні методи аналізу, прогнозування і моделювання для вирішення прикладних проблем та розробляти і реалізовувати управлінські рішення в економіці та її галузях – індустріальному та аграрному бізнесі, ринках праці, фінансових ринках, сфері охорони навколишнього середовища.

Вступне випробування на ОП за фахом “Прикладна економіка” передбачає наявність у абітурієнтів базових знань з економіки і математики, достатніх для наступного навчання за даною спеціальністю.

Метою випробування є оцінка наявної у абітурієнтів кваліфікації, тобто рівня володіння загальнотеоретичними і спеціальними знаннями в сфері економіки, базовими знаннями з математики та ІТ технологій, які необхідні для засвоєння сучасних методів економічного аналізу, прогнозування і управління бізнесом, а також оцінка загальнокультурного кругозору абітурієнтів, необхідного сучасному фахівцеві.

Вступне випробування проводиться у встановлені терміни згідно з наказом по університету. Перед випробуванням випускаюча кафедра забезпечує проведення оглядових лекцій і консультацій з ключових питань випробування.

Вступне випробування проводить приймальна екзаменаційна комісія, склад якої затверджується окремим наказом. До складу комісії входить голова, який є провідним науковцем зі спеціальності, а також ведучі викладачі випускаючої кафедри.

Абітурієнти, що успішно склали вступне випробування, рекомендуються до зарахування для навчання у магістратурі за освітньою програмою «Прикладна економіка».

2. ЗМІСТ ВИПРОБУВАННЯ

До програми вступного випробування включені ключові питання з дисциплін загальної економічної та математичної підготовки бакалавра з економіки:

- 1) Мікроекономіка
- 2) Макроекономіка
- 3) Вища математика.

2.1. Мікроекономіка

Економічні суб'єкти. Ринок. Попит і пропозиція. Рівноважна ціна і ринкова рівновага. Цінова еластичність попиту і пропозиції. Поведінка споживачів. Пропозиція і поведінка виробників.

Прямі та непрямі витрати. Економічний прибуток. Чистий прибуток. Постійні та змінні витрати. Граничний продукт. Закон спадної віддачі.

Види ринків. Ринкові бар'єри. Досконала конкуренція. Монополія. Олігополія. Монополістична конкуренція. Цінова дискримінація. Нецінова конкуренція. Ринок чинників виробництва. Ринок праці. Ринок капіталів. Ринок природних ресурсів. Економічна рента. Державний сектор. Суспільні товари.

Список рекомендованої літератури

1. Базилевич В.Д., Баластрюк Л.О. Мікроекономіка та макроекономіка. К.: Атака, 2002. 147с.

2. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. Львів: Априорі, 2017. 567с.

3. Мікроекономіка: практикум: навч. посібник / за ред. В. Д. Базилевича. Київ: Знання, 2010. 491 с.

2.2. Макроекономіка

Основні проблеми макроекономіки: інфляція, безробіття, економічне зростання, розподіл доходів. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. Методи розрахунку основних макроекономічних показників. Номінальний та реальний ВВП.

Попит та пропозиція в макроекономіці. Складові сукупного попиту: витрати споживачів, інвестиції, державні та імпорتنі витрати. Сукупна пропозиція в економіці. Макроекономічна рівновага та її встановлення за умов економічного спаду та повного використання ресурсів.

Споживання та заощадження. Інвестиції та їх види, попит на інвестиції.

Ринок праці та соціальна політика. Види та причини безробіття. Закон Оукена. Соціально-економічні наслідки безробіття.

Грошовий ринок та монетарна політика. Грошова маса, її структура та вимірювання. Грошові агрегати. Попит та пропозиція грошей. Монетарна політика

держави. Проблема інфляції в сучасній економіці. Прихована та відкрита інфляція. Інфляція та її причини.

Основні економічні функції держави. Методи та інструменти державного регулювання. Види державної економічної політики. Фіскальна (бюджетно-податкова) політика держави. Державний бюджет. Податки та їх види. Автоматичні стабілізатори економіки.

Рекомендована література

1. Базилевич В.Д., Баластрюк Л.О. Макроекономіка. К.: Атака, 2002. 147с.
2. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. Львів: Апріорі, 2017. 567с.
3. Макроекономіка: базовий курс: навч. посіб. / [проф. І. Й. Малий, проф. І. Ф. Радіонова, доц. Т. Ф. Куценко, доц. Н. В. Федірко та ін.] К.: КНЕУ, 2016. 246 с.

2.3. Вища математика

Математичні знання абітурієнтів перевіряються за допомогою тестів та однієї розрахункової задачі, для чого необхідні знання з наступних підрозділів лінійної алгебри та математичного аналізу.

- Лінійна алгебра. Векторно-матричні операції: вектори та операції з ними (лінійні комбінації векторів, лінійна залежність та незалежність векторів, скалярний добуток). Матриці та операції з ними. Обернена матриця. Системи лінійних рівнянь, методи їх розв'язування.
- Математичний аналіз. Диференціальне числення: функції однієї та декількох змінних. Похідні функцій, частинні похідні, похідні за напрямом, похідні та диференціали вищих порядків. Екстремум функції, умови екстремуму, знаходження екстремумів функцій однієї та декількох змінних.

Рекомендована література

1. Грищенко М. В. Математика для економістів: Методи й моделі, приклади й задачі: Навч. посібник. К.: Либідь, 2007. 720 с.
2. Михайленко В. Г., Меркулова Т. В., Свіщова Є. В. Математичний аналіз: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. 160 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Кожен варіант завдання фахового іспиту складається з двох частин:

- 1) теоретичне завдання, яке включає 14 тестів;
- 2) 2 розрахунково-аналітичних завдання.

Кожен тест теоретичного завдання – закритої форми з множинним вибором (декілька правильних відповідей).

Кожен тест теоретичного завдання оцінюється наступним чином:

1) повна вірна відповідь
(відмічено всі вірні відповіді та
не вказані невірні відповіді)	–	10 балів
2) неповна вірна відповідь
(відмічено більше вірних відповідей,
ніж невірних відповідей)	–	7 бали
3) кількість вказаних вірних відповідей
дорівнює кількості невірних відповідей	–	5 бали
4) неповна невірна відповідь
(відмічено невірних відповідей більше,
ніж вірних відповідей)	–	2 бали
5) повністю невірна відповідь
(усі відповіді дано невірно або
не відмічено відповідей по тесту)	–	0 балів

Кожне розрахунково-аналітичне завдання містить одну вірну відповідь, яка оцінюється в 30 балів (у випадку невірної відповіді – 0 балів).

Максимальна можлива сумарна кількість набраних вступником балів за виконання теоретичних та розрахунково-аналітичних завдань складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо оцінка фахового іспиту складає не менше 100 балів.

Голова предметної екзаменаційної комісії

Марина КУДІНОВА

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
протокол №2 від 20 березня 2025 року

Відповідальний секретар приймальної
комісії Ганна ЗУБЕНКО